

Az építőipar vezetőinek tanácskozása

Az Építési és Városfejlesztési Minisztérium és az Építő-, Fa- és Építőanyagipari Dolgozók Szakszervezetének vezetői hétfőn a minisztériumban megbeszélést tartottak az ágazat múlt évi munkájának eredményeiről, gondjairól és a további feladatokról. A tárgyalásokat Somogyi László miniszter és Gyöngyösi István, a szakszervezet főtitkára vezette. Megállapították, hogy az építési keresletnek a vártnál nagyobb visszaesése és egyéb gondok miatt a kivitelező vállalatok múlt évi termelése elmaradt a tervezettől. Lakásépítési feladataikat a

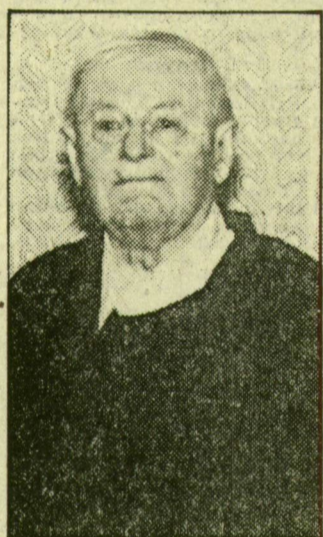
szerződésekben vállalt kötelezettségeikhez közelállóan teljesítették. A megbeszélésen elismeréssel szóltak az építőanyag-ipari üzemek dolgozóinak sikeres erőfeszítéseiről, amelyekkel tavaly megszüntették a hiányt az alapvető építőanyagokból, sőt egyes termékekből kínálatuk már meghaladja a keresletet is.

A megbeszélésen áttekintették az ágazat hetedik öt éves tervében megjelölt feladatokat, ezen belül a budapesti lakásépítési programját, és az előirányzatok teljesítéséhez szükséges felté-

lek megteremtésének helyzetét. Megbeszéltek a veszélyes és alaphiányos vállalatok gondjainak megoldásában indokolt lépéseket is. Megtárgyalták az ágazati szakszervezetek kongresszusán felvetett javaslatok megvalósításának lehetőségeit. Egyebek között egybehangzóan megállapították, hogy szükségesnek tartják a kö- és kavicsbányászat helyzetének rendezését. A megbeszélésen munkaprogramot fogadtak el a minisztérium és a szakszervezet együttműködésének legfontosabb idej feladatairól. (MTI)

A szabálytalan századik

A félig-meddig is szabályos úgy kezdődik, hogy összegyűlnek a rokonok, a le származottak iastól-fiaistól; eljön a vöröskeresztes, a népfrentos; ha ráér, akkor az orvos is átjön, fölállnak az úttörők a sorban, kicsike dalocskát is énekelnek, versikét is mondanak, aztán valaki beszédet kezd, aminek föltétlenül az a vége, Isten éltesse még jó sokáig. És a szabálytalan? Az meg úgy, hogy belép a jövő-menő újságíró, odalép az ágyhoz, mert annak a szélén üldögél fölöltözve a szerencsés ember, kezét fog vele, és mondja a maga kis mondókáját. Elmondja még egyszer, hangosabban, aztán még hangosabban, és amikor már olyan erősen szól, hogy attól lehet tartani, a ház is összerogyik tőle, akkor kap csak feleletet: „Ne azt kívánjon nekem, nem akarok én már élni. Mit véttem én az Isten ellen, hogy nem vessz magához?” Ilyen állapotban azt se lehet megkérdezni, mi a hosszú élet titka, a közvetlen rokonság is szívesebben venné, ha nem háborgatnánk. Lefényképezi még a fotósunk, és átme gyünk a lakás másik szobájába. Ennyire kiabálva nem lehet beszélgetni. Türi Pista bácsit, mire szélesztendő lett, elhasznált az idő. Külön szobája van csengelei otthonában, és az éjjel is, amikor az ország nagyobbik fele gyötrődött a hatalmas időjárás fronttól, fölkel az ágyából, fejébe nyomta a kalapját, és ingben-gloriában megindult megnézni a kiserdőt. Visszakisérték, akkor meg a feleségét kezdte követelni. Miért nem engedik hozzá a feleségét? Miért kell neki mindig fönn lennie a fiataloknál? Szegény, nem tud róla, hogy tavaly áprilisban eltemették már élete párját.

tizennyolc éves korukban ők is meghaltak, és Teréz is csak tizenhatot élt. Erősen dolgozott akkor még a tudóba, maradtak hatan. Hitvány osztás volt: fele-fele! Gyermekeinek katonakórától mesélt fegőböt: Valahol Albániában voltak az első világháborúban. Tejet vettek az egyik asszonytól, de nagyon piszkos volt. Gyerünk, nézzük meg, hogyan feji. Attól kezdve nem vettek többet. Meg, hogy a malária több embert megölt, mint a golyó. Hazaengedték egyszer, hogy gyógyuljon meg itthon, meg is hosszabbították a szabadságát egy évre, amikor visszament, vége is lett a háborúnak.

Fényesek voltak az ot-tani népek a kosztól. Egy tálból ettek, kézzel. Ameddig lenyalták az ujjukat, addig voltak tiszták.

Ha ezen egy földdel bánó parasztembernek akad meg a szeme, akkor el lehet képzelni. Kapitánynak lett a pucérja, így könnyebben ment a sora. Hol lehet más az a kapitány? Hajón is mentek, de találat érte a hajót, ki kellett szállni belőle. Az a nagy szerencsésük, közel voltak a parthoz. És micsoda vad népek voltak a montenegróiak! Mentek az úton, de a partizánok lesöpörték őket.

Zolinak, az unokájának azt mondja egyszer, segítsen kivenni az olvasót a gatyaszárból. Az olvasó a rózsafűzér. Ott van az asztalon, nem a gatyaszárban, tatám! Elimádkozgat magában, avval is az ideje telik. És várja a feleségét, mindig várja. Pedig csicskása volt már neki.

Jani bácsi, Jucika néni és Józsi bácsi él még a testvérei közül. Bekukkantottunk Jani bácsihoz. Kilencvenéves, de fürge, mint a gyík. Minden Türi ilyen keményfajú?

A nagyon-nagyapám nyolcvannegy volt, amikor meghalt. En már több vagyok. Ezelőtt milliion esztendővel a mi ősnünk juhász volt a Dunántúlon. Birkálopott, kergették a zsandárok, átlépett a másik megyébe, ott már nem volt hatalmuk rajta. A nagyapám nagyapja már bíró lett,

Szegváron. Százkilenc éves volt, amikor meghalt.

— Az egyik betyár, a másik bíró?

— Úgy látszik, akkor ez volt a szokás. Sokáig Varnyasiaknak mondtak bennünket, mert onnan származunk.

— Mikor látta a bályját?

— Itt lakik a szomszédban, tegnap is átmentem hozzá. Amekkorát bírtam, akkorát kiáltottam. Nem tudom, mi történhetett vele, de jobban hall most, mint azelőtt.

— Mit mondott neki?

— Csupa fontos dolgot! Azt, hogy iparkodjon meggyógyulni, mert jönnek a bibicék, tojást kell szedni menni.

— Megértette?

— Hogyne értette volna, hangosan mondtam.

— A felelet?

— Menjünk, mert jön a Gyula, és összeszedi.

— Ezek szerint sok volt a bibicé Külső-Csengelén?

— Abban az időben sok.

— Ahol viszont sok a bibicé, kevés a búza.

— Nem is búza volt még akkor, hanem rozs. Egy holdon hat mázsa is megtermett.

— Mi volt még sok?

— A varjú, de rengeteg. És nekünk mindet tudnunk kellett, melyik fészekben van tojás.

(Lehet, hogy ezért is neveztek őket varnyasiaknak?)

— Innen nézve úgy tűnik, igen régen szedhették a bibicőjást.

— Régen a fenét. Mintha tegnap lett volna. Igen rövid az a száz év, hamar elmúlik.

Hatan vannak még kilencven körüliek. Az átokverte, sovány homok mint-ha jobban tartósítaná az életet, van tehát várományos utánpótlás. Egymás markába csapunk, hogy tíz év múlva megint találkozzunk.

— Csak az a baj, hamar itt lesz az is. Alkudjunk inkább följebb.

Horváth Dezső

Vállalati tanács első ülése

Tegnap, hétfőn tartotta alakuló ülését a Szegedi Öntöde 18 tagú vállalati tanácsa. A hozzászólások alapján a szervezeti és működési szabályzat tervezetének módosítását határozták el. A dokumentum végleges megfogalmazásának három hónapra belül kell elkészülni. Az új vállalati irányító testület elnökének Szűcs Lajos gazdasági igazgatóhelyettes,

Több tanterem, új középiskolák

Közoktatási beruházások a VII. ötéves tervben

száma, és csökken a diákotthonban elhelyezhető aránya is.

Az MTI munkatársai Budapesten és több megyében tájékoztatták a helyi elköteleződők a középiskolai hálózatban viszont növekedő gondokra kell számítani. Az általános iskolák erőteljes fejlesztését célzó társadalmi-gazdasági program folytatása mellett ezért a VII. ötéves terv során kiemelt fejlesztési program megvalósítását kezdik meg a középiskolák területén is.

A tanácsok hatáskörében várhatóan mintegy 37 milliárd forint fordítható a tervidőszakban művelődési beruházásokra, s ennek mintegy 90 százalékát az oktatás területén használják fel. A megelőzőhöz képest — az árak alakulását is figyelembe véve — változás nem elsősorban az összeg nagyságában, hanem a felhasználás arányaiban lesz. Tekintettel a demográfiai hullámra, arra, hogy a nagy létszámú korosztály 1988-ra elérje a középiskolákat, ezáltal mintegy 16 milliárd forintot fordítanak középiskolai hálózatfejlesztésre, csaknem négyszer akkora összeget, mint a megelőző tervidőszakban.

Ilyen megfontolások alapján lesz kisebb arányú országosan az óvodai beruházás is: itt viszonylag szerényebb erőfeszítésekkel is elérhető majd az óvodai ellátás teljessége, s a zsúfoltság megszüntetése. Az általános iskolai hálózat fejlesztésére felhasználható csaknem 15 milliárd forint nyomán országosan mintegy négyezer tanterem létesítésére nyílik lehetőség, így a tervidőszak végéig jelentősen korszerűsödik az iskolahálózat, tovább csökken a két műszaki oktatás aránya, s a tanulócsoporthoz létszáma. A középiskolai hálózat fejlesztését szolgáló tanácsok tervük szerint országosan mintegy 2200 osztályterem, hat és fél ezer diákotthoni férőhely és 3000 iskolai tanműhely létrehozására nyílik lehetőség. Ezek zömmel új iskolákban, illetve bővítések útján és meglévő épületek igénybevitelével valósulnak meg. Az erőfeszítések ellenére számítani kell azonban arra, hogy a középiskolákban és a szakmunkástanuló intézetekben nő az egy osztályba járó tanuló

Elsősorban az általános iskolai hálózat bővítése a legfontosabb Szabolcs-Szatmárban is: a megyében ugyanis változatlanul gyarapodik a 7—14 éves korosztály, ugyanakkor a meglévő intézményeknek csaknem negyven százaléka elavult, korszerűtlen. Ezért a megyei célkitűzésekkel együtt a tanácsok 1,7 milliárd forintot kívánnak fordítani új általános iskolák építésére, illetve 29 településen a hiányosságok pótlására, így például az intézmények közművesítésére. Sok helyütt jelentős értékű társadalmi munkát is felajánlottak e célra. A VII. ötéves terv során — zömmel már a következő két esztendőben — megépül 600—700 óvodai, 700—800 kollégiumi, 120 tanműhelyi férőhely, és több mint hatvan középiskolai tanterem.

Gondokkal küzd az általános iskolai hálózat Fejér megyében is, ahol sok településen még mindig nem tanteremnek készült építmények folyik a tanítás, így elsősorban a minőségi fejlesztésre megkezdett beruházásokat kell befejezni. Számolni kell több olyan kistelepülés iskolai igényével is, ahol a körzetesítésről visszatérnek a helyi oktatásra. A megyében 650-nel bővítik az óvodai férőhelyek számát, 130 általános iskolai tanterem építését fejezik be, és 60 középiskolai tanterem létesül majd a tervidőszakban.

Több helyütt már elsősorban a középiskolai intézményrendszer fejlesztését állították előtérbe, például a Hajdúságban, ahol a tervidőszakban a középiskolai tanulók száma 16 százalékkal emelkedik, míg az óvodáskorúak és az általános iskolai tanulók száma csökken. Ezért — az elkötelezések szerint — a középiskolai hálózat 68 tanteremmel, a szakmunkástanulói pedig 47 tanteremmel gyarapodik, s jelentősen bővül a diákotthoni férőhelyek száma is.

Növényvédelem — számítógéppel

Az eddigienél is pontosabb és hosszabb távra szóló előrejelzésre lesz képes az idén a növényvédelmi szolgálat. 1986-ban már 12 növény károsítóinak fellépéséről adnak rendszeres, napra kész tájékoztatást, és a távelőrejelzésben 20 növényi kultúra 90-100 kártevőjére hívják fel a figyelmet szolgáltató hálózatukon keresztül. A MÉM Növényvédelmi és Agrokémiai Központja előrejelzéseinek összeállításában fontos szerep hárul a nagyüzemekben működő növényvédelmi szakemberekre, a megyei előrejelző intézményekre, s az egyre korszerűsödő technikai berendezésekre.

Az előrejelzéseket valamennyi mezőgazdasági nagyüzem és a velük kapcsolatban levő irányító szerv megkapja. Igény szerint részprognozist is kérhetnek a tájegység jellegének, növényi állományának megfelelően. A központi előrejelzést azonban nem pótolja a helyi termelési folyamatokhoz kapcsolódó üzemi adatfelvétel. A MÉM rendeletére létrehozott üzemi kártevő figyelő hálózat ma már alapjában véve jól működik, és ez is elősegíti a kellő időben való védekezést.

Napjainkban egyetlen mezőgazdasági nagyüzem sincs, amely ne alkalmazná az előrejelzés valamelyik formáját, s számos termelési rendszer él ezzel a lehetőséggel.

A MÉM Növényvédelmi és Agrokémiai Központja új szolgáltatásai közé tartozik a hamarosan bevezetésre kerülő új számítógépes program, amelyet a Keszthelyi Agrártudományi Egyetemmel közösen dolgoztak ki a Commodor 64-es gépekre. Eglyelőre a búza és a kukorica, később a repce növénykárosítóinak előrejelzésére készítene számítógépes módszert. A nagyüzemeknek a táblákon kell elvégezniük az előzetes adatfelvételt, majd a számítógépes program segítségével a korábban hatékonyabban védekezhetnek.

(MTI)

Szélvihar tombolt a nyugati országrészben

Hétfőre virradó éjszaka, s napközben is orkánzerű szél tombolt a nyugati országrészben. A déli és a kora délutáni órákban több helyütt tovább erősödött a szél ereje. Sopron térségében 110-120, Győr környékén pedig 90-100 kilométeres sebességű szélhőkéséket mértek. Fák dőltek az utakra, tetők rongálódtak meg, televíziós antennákat szaggatott le a vihar. A Fertő-tavon a gyorsvontat sebességű szél felszaggatta a vékony jégréteget, s munkájuk felhagyására kényszerítette a nádaratókat.

Az Állami Biztosító a károk felmérését azonnal megkezdte; csupán Sopronban hétfőn délutánig több mint 20 épületkárról érkezett bejelentés.

A vihar az Észak-dunántúli Áramszolgáltató Vállalat területén elsősorban Esztergom és Tatabánya térségében okozott gondokat. Számos helyen elszakadtak megsérültek a 20 és 35 kilovoltos vezetékek. A hibák jó részét a kora délutáni óráig elhárították. A kifeszültségű vezetéseken keletkezett hibák kijavítását később kezdi meg.

(MTI)